KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 126 — 1927 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, lokakuun 19 p:nä—Wed., Oct. 19 | Member The Federated Press | XI Vuosik. — Vol. XI

ENGLANTI TAAS SEKAANTUNUT KIINAN KANSALAISSOTAAN

Sotalaiva Vindictive kiiruhtanut Chefoon satamaan pitämään "järjestystä"

Chefoo, Kiina, lokak. 17. — Englantilainen sotalaiva Vindictive on saapunut tänne suojelemaan Hong-Kong-Shanghain pankkia, jossa säilytetään erästä osaa kootusta suolaverosta. Tätä tekoa puolustetaan sillä tekosyyllä, että pankki mahdollisesti voisi joutua ryöstön alaiseksi. Sanotaan, että paikalliset, kenraali Chang Tsing Changin edustajat ovat vaatineet pankin ulkomaalaiselta tarkastajalta suolaveron luovuttamista mainitulle kenraalille.

Pekin, lokak. 17.—Huolimatta Pe-Kingin ympäristössä liikkuvista Shansin armeijan sissijoukoista, ei mitään varmoja tietoja niiden toiminnasta ole voitu saada. Ulkomaiset sotilashenkilöt arvelevat, että Pekingin asema on tällä kertaa turvattu.

Pohjoisten joukkojen menestykselliset taistelut kykenivät palauttamaan sotarintaman takaisin niille rajoille, missä se oli kolme viikkoa sitten, jolloin alkoi Shansin-armeijan jättiläishyökkäys Pekingiä vastaan.

Samoan saaret diktatuurin alaisina

Wellington, Uusi Seelanti. — Samoan kansalliskomitean puheenjohtaja Nelson, on täällä todistanut, että se diktatuuri, mitä Uusi Seelanti kansainliiton mandaattioikeudella on ylläpitänyt Samoan saarilla, on ollut kokonaan asukkaitten etujen vastaista. Samoan saaria on hallittu raakuudella ja väkivallalla, ja asukkaat on alistettu orjuuteen, riistoon ja sortoon. Hallitus on määrännyt komissionin "tutkimaan oloja" Samoalla. Komissionin tehtävänä tulee luonnollisesti olemaan tosiasioiden peittäminen.

Kansainliitto, tuo imperialistien leikkikalu, on siunannut mandaattioikeudet imperialistivaltojen toivomusten mukaisesti. Ompa se vielä kaiken lisäksi koettanut verhota mandaattien turvin harjoitettua, siirtomaakansojen orjuutusta, "järjestyksen," pikkukansojen "suojeluksen", ja "edistyksen" koristeellisella kyltillä.

KUIVA PIRTU KEKSITTY

Berlin, lokak. 15. — Eräs Berliinin yliopiston kemisti väittää keksineensä menettelyn, jonka avulla voidaan etylialkoholi tiivistää kuivaksi aineeksi. Tiivistävä aine, mitä siinä käytetään, ei ole kuulemma terveydelle vahingollista. Juovuttavien aineiden kaupassa saadaan kaiketikin kohdakkoin ostaa kuivassa muodossa olevaa viinaa, konjakkia y.m. jota kukin alkoholinystävä saa makunsa mukaan sekoittaa veteen. Aine näet liukenee veteen kuin jää.

Rautatieonnettomuudet

Ottawa. — 35 kuollutta ja 275 loukkaantunutta eri puolilla Canadaa tapahtuneissa rautatieonnettomuuksissa viime syyskuun aikana. Edellämainituista kuolleista tulee kymmenen ylikäytäväonnettomuuksien osalle vastaavissa onnettomuuksissa loukkaantuneiden luvun noustessa 41:teen. Ylikäytäväonnettomuuksia sattui yhteensä 33, joista 27 oli junan ja auton yhteentörmäyksiä. Ainoastaan yksi junanmatkustaja menetti henkensä, sen sijaan 71 matkustajaa oli loukkaantunut.

Juna ruhjoi konduktöörin

Quebec, — Canadian National rautatien konduktööri Rosario Legare kuoli silmänräpäyksessä torstaina, kun veturi ja kolme vaunua kulkivat hänen ylitsensä Charneyssa, vähän matkaa asemalta. Tapaus sattui siten, että L. yrittäessä kulkea ratapihan poikki ei huomannut vaihtotöitä suorittavan veturin lähestymistä. Vainaja oli 47-vuotias, ja oli hän ollut rautatien palveluksessa 25 vuotta.

Rakovsky sivuuttanut muodollisuudet

ANTANUT PALTTUA TAVANMUKAISILLE KOHTELIAISUUKSILLE LÄHTIESSÄÄN PARIISISTA

Pariisi, lokak. 17. — Neuvostoliiton lähettiläs, Rakovsky, poistuessaan Pariisista, sivuutti kaikki tavanmukaiset diplomaattiset kohteliaisuudet. Hän ei esittänyt edes saamaansa poiskutsukirjaa pääministerille, ulkoministerille tai presidentille. Hänen lähtönsä on leimattu "salaiseksi poistumiseksi", etenkin vanhoillisten lehtien taholta, ja hallituspiireissä ollaan kovin nolona tapahtuman johdosta.

Moskova ei vastaa seurauksista

Kun Neuvostoliiton ulkoasiain komisari, Tshitsherin, ilmoitti hallituksensa suostuvan Rakovskyn pois kutsumiseen, ilmoitti se samalla, että hallituksensa ei ole edesvastuussa siitä tilanteesta, mihin lähettilään pois kutsuminen saattaa johtaa. Rakovskyn seuraajaksi nimitetty Japanissa oleva lähettiläs, M. Dovgalevsky, ei ole vielä tullut Pariisissa hyväksyttyä, koska ulkoministeri Briand on lomalla. Vaikka Dn nimitys tulisikin hyväksyttyä, ottaa ainakin kaksi kuukautta ennenkuin hän voi Pariisiin saapua.

Amerikassa paljon sokeita

Chicago. — Eräiden tieteellisten, y.m. järjestöjen kokouksessa täällä viime viikolla totesivat asiantuntijat, että Amerikassa löytyy nykyhetkellä 100,000 täysin sokeata ihmistä, sekä kolme miljoonaa ihmistä, joiden näkö aisti on puutteellinen ja jotka sairastavat jotakin silmätautia. Näön heikkeneminen ja sokeus on lukuisissa tapauksissa aiheutunut huolimattomasta silmien hoidosta, tahi varomattomuudesta johtuneista tapaturmista. Lausuttiin sellainen käsitys, että tehokkaita toimenpiteitä tarvitaan, jos aijotaan pelastaa Amerikan kansa uhkaavasta sokeudesta. Sen suuntaisia ehdotuksia tehtiin, että lainsäädännöllä olisi kiellettävä perinnöllisiä, tahi tarttuvia silmätauteja sairastavia henkilöitä menemästä naimisiin, ja että kouluissa olisi kiinnitettävä erikoista huolta lasten silmien hoitoon; annettava "näönpelastusharjoituksia" j.n.e.

"Amerikan-tytön" matkustajain pelastaminen

Horta, Azoreilla, lokak. 16. — "Barendrecht"-laivan miehistö on laivan saavuttua tänne kertonut yksityiskohtaisemmin, miten he joutuivat pelastamaan lentokoneen, "Amerikan-tyttö", matkustajat Ruth Elderin ja G. Haldemanin. Kun lentokone oli laskenut mereen, nähtiin Elderin ja Haldemanin nousevan koneen siivelle. Kova merenkäynti esti laivasta laskettua pelastusvenettä lähestymästä haaksirikkoista lentokonetta. Elder oli puettu vedenpitävään pukuun, mutta H. oli vain tavallisessa lentopuvussa. Lopulta saatiin heidät ongituksi köyden avulla veneeseen. Elder oli pyytänyt, että hänen miestoverinsa pelastettaisiin ensin. Kumpikin ovat uimataidottomia.

KATOVUOSI VEI ITSEMURHAAN

Cobalt, Ont. — Maanviljelijä Donald McMillan joi perjantaina karboolihappoa ja kuoli ennenkuin apua ehti saapua. Vainaja oli tullut synkkämieliseksi sentakia, kun tämän syksyn sateet turmelivat hänen satonsa.

Viisi terroristia vangittu Moskovassa

Moskova, lokak. 18. — Valtion poliittisen hallinnon (GPU) johtaja on ilmoittanut, että Moskovassa on vangittu viisi Englannin palkkaamiksi urkkijoiksi epäiltyä henkilöä, joiden tarkoituksena on ollut ensikädessä murhata sotakomisari Voroshilov ja hänen apulaisensa. Vangittua ryhmää on johtanut entiset moskovalaiset miljoneerit, Cyro Prove ja Vladimir Prove.

Kaivoslakko Albertassa

Miehet lopettaneet työt kuudessa kaivoksessa

Drumheller, Alta., lokak. 17. — Drumheller Valleyn kaivoskentillä olevassa kuudessa kaivoksessa ovat työmiehet lopettaneet työnsä, aloittaen lakon. Sähkösanoma ei kerro, mitkä syyt ovat aiheuttaneet tämän taistelun.

Taisteluvaatimuksena työläisten järjestön tunnustaminen

Calgary, Alta., lokak. 17. — Lakko käsittää koko Drumheller laakson kaivokset Gougen ja Midlandin kaivoksia lukuunottamatta, jotka ovat Amerikan yhdistyneiden kaivostyöläisten liiton alaiset (U.M.W.A.). Huomattavimmat lakossa olevat kaivokset ovat: Elgin, Hy-Grade, Scranton, Atlas, Monarch ja Western Gem, joiden kaikki miehet ovat poistuneet työstä kello 8 aikaan tänä aamuna. Lakkolaiset vaativat järjestönsä tunnustamista. Aikoinaan nim. tapahtui niin, että näiden kaivosten työläiset olivat eronneet ylämainitusta liitosta, joka ennemmin vallitsi Albertan kaivosalueella, sekä liittyneet Canadian kaivostyöläisten unioon (C.M.W.U.), jolle vaativat nyt tunnustusta.

"Aamunkoitto" valmiina nousemaan

Old Orchard, Maine, lokak. 17. — Mrs. Graysonin vesitaso, "Dawn" (suom. "Aamunkoitto"), on valmis nousemaan jälleen ilmaan, lentääkseen Atlannin poikki. Tänään oli se jo noussut ilmaan, mutta ei jaksannut kantaa sitä 11,500 paunan kuormaa, joka siihen oli lastattu. Ilmassa ollessaan olivat lentäjät pakoitetut pudottamaan n. 1,580 paukään jälkeen päässyt tyydyttävään naa öljyä, mutta kun kone ei tämäntasapainoon, ohjasivat he koneen alas. Mrs. Graysonin mukana lähtevät, ohjaaja Wilmer Stultz ja merenkuluntuntija, B. Goldsborough. He arvelevat, että "Dawn" hetkiseksi ilmaan kohottama paino on suurin, mitä mikään lentokone vastaavaan hevosvoimaan verraten on kyennyt nostattamaan.

"Dawn" lähtee tänään matkalle, jos säätiedot ovat vähänkään suotuisat.

Pääomat keskittyvät Canadassa

Toronto, lokak. 17. — McClary Manufacturing Co:n, Sheet Metal Products Co:n ja Thomas Davidson Manufacturing Co:n yhtymisen kautta on muodostunut korporatsioni, jonka pääomat ovat 15 miljoonaa dollaria. Tämä tulee olemaan suurin metalliteollisuusfirma koko Canadassa.

Tulinen "helvetti" Jäämeressä

Dutch Harbor, Alaska, lokak. 16. — Bogoslot-saari Beringin-meressä on jälleen savuava "inferno", jonka keskellä olevasta tulivuoresta syöksyy tulta ja tulikiveä. Saari katosi mereen monta vuotta takaperin, mutta merenalaisen tulivuoren purkauksessa kohosi myöhemmin taasen vedenpinnan yläpuolelle. Vuodesta 1910 lähtien on saari ollut vähitellen kylmenemässä, niin että suunnattomat arktisen meren lintuparvet, merileijonat ja hylkeet ovat sen rantamilla asustaneet. Tulivuoren ruvettua nyt jälleen toimimaan, ei saarta voi lähestyä ollenkaan. Erään laivan kapteeni oli uskaltanut kolmen mailin päähän saaresta, ja huomasi hän että koko saaren kivimassat olivat hehkuvassa tilassa. Saaren odotetaan räjähtävän lähiaikoina, joten se, joko vajoaa jälleen mereen, tahi sitten suurenee kahtavertaa nykyisestään.

Rajavaikeudet Windsorin työläisillä

TUHANSIA UHKAA EDELLEEN TYÖTTÖMYYS YHDYSVALTAIN JA CANADAN RAJAN YLIKULKUESTEIDEN TAKIA

Detroit, lokak. 16. — Siirtolaisuuden piirijohtaja, R. B. Matthews, ilmoittaa, että vain kuusi viikkoa on enään aikaa, jonka kuluessa Canadan puolella asuvat, mutta Amerikan puolella töissä käyvät henkilöt ovat tilaisuudessa hakemaan ylikulkuviisumin. Kun vain n. 6,500 on jättänyt asianomaisen hakemuksen siitä 15,000 nousevasta joukosta, joka Canadan puolelta joka aamu saapuu Detroitin puolelle töihin, on odotettavissa tuhansien työläisten työttömäksijoutuminen, sitten kun uudet määräykset astuvat voimaan tulevan joulukuun 1 p:nä. Suurin osa niistä ylikulkijoista, jotka ovat jättäneet viseeraushakemuksensa, ovat kieltätaitavia canadalaisia. Ylikulkijat luokitellaan kolmeen ryhmään. Ensimäisen ryhmän ei tarvitse tehdä muuta kuin ilmoittautua viranomaisille, toisen ryhmän tulee rekisteerauksen lisäksi suorittaa 8 dollarin henkilöveron ja kolmannen ryhmän tulee kaiken tämän lisäksi hankkia emigrattiviseeraus, johon sisältyy 10 dollarin lisävero.

Venäläisiä vangittu Kiinassa

VIISI NEUVOSTOLIITON KANSALAISTA PIDÄTETTY; JOUKOSSA YKSI NAINEN

Shanghai. — Viisi Neuvostoliiton kansalaista, jotka joutuivat pidätetyksi ja tarkastetuksi Amoy'ssa, lokakuun 4 p:nä, saapuivat englantilaisella laivalla Shanghaihin poliisin valvonnan alaisena. Tänne saavuttuaan heidät julistettiin vangituiksi. Kolmekymmentä kiinalaista poliisia ja neljä valkoryssää oli toimittamassa tuon vangitsemisen.

Vangittujen joukossa oli yksi nainen ja heidät kaikki vietiin ranskalaiselle alueelle poliisiasemalle. Paikalla olleen lakimiehen ja Neuvostoliiton sanomalehtimiehen ei sallittu seurata vangittuja poliisiasemalle. Syytä pidättämiseen ei tiedetä, mutta väitetään, että kiinalaiset vaativat vangittujen luovuttamista heidän haltuunsa.

Myöskin saapuneet tiedot kertovat, että Shanghaissa oleva Neuvostoliiton kauppatoimiston edustaja, Sorokin, on vangittu kiinalaisten poliisien toimesta.

AMERIKAN ÖLJYKAPITALISTIEN EDUT MEXICOSSA

Mexico City. — Mexicon ylioikeus ilmoittaa julistavansa kuukauden lopussa päätöksensä amerikalaisten öljyyhtiöiden valituksista, jotka koskevat perustuslakien 27 artiklan tulkintaa, jolla ratkaistaan ovatko Mexicon petroolilait perustuslain mukaiset.

AIKOO RATSASTAA 3,011 MAILIA 130 PÄIVÄSSÄ.

New York. — Englantilaisen Donegalin markiisin kanssa lyömänsä $25,000 vedon vuoksi lähti newyorkilainen 22-vuotias tyttö, Vonceil Viking tältä yrittämään mantereen poikki ratsastamista. Matka tulee olemaan New Yorkista Los Angeleseen, eli yhteensä 3,011 mailia, ja tulee hänen kulkea se 130 päivässä voittaakseen vedon.

SÄHKÖMIES PUDONNUT PYLVÄÄSTÄ

Owen Sound, Ont. — Perjantaina putosi sähkötyömies William E. Dunn puhelinpylväästä Sydenham Townshipissä. Kuolema seurasi muutaman minuutin kuluttua. Vainaja oli 57-vuotias ja häneltä jäi kaksi tytärtä sekä iäkäs isä.

Uusi lentoposti-linja Canadaan

St. John, N. B., lokak. 18. — Canadan hallituksen postimestari on ilmoittanut, että ensi vuoden aikana tullaan järjestämään vakinainen ilmapostiliikenne Atlannin rannikolta, St. John'ista Montrealiin. Tätä linjaa voidaan pitää käytännössä koko vuoden, kun se kerran voidaan avata. ..Tämän kautta tullaan voittamaan aikaa 24 tuntia pikapostin kuljetuksessa.

Taistelu vehnänruostetta vastaan

Winnipeg, lokak. 17. — J. H. Craigie, Manitoban maanviljelysopistosta, ilmoittaa useita vuosia kestäneiden tutkimusten ja kokeilujen jälkeen vihdoinkin keksineensä tehokkaan keinon, ehkäistä lännen viljankasvattajain suurimman vitsauksen, vehnänruosteen, esiintymisen. Tarkempia tietoja tutkimusten tuloksista ei anneta julkisuuteen, ennen kuin hallituksen maatalousneuvosto Ottavassa on tarkastanut asiaa koskevat raportit.

UUTISPOIMINTOJA

Lontoo. — Englannin hallituksen ulkoasiainministeriön tähän saakka salassa pidettyjä asiakirjoja, vuosien 1898 ja 1914 väliseltä ajalta, on julkaistu kahtena paksuna niteenä. Ne osaltaan valaisevat maailmansodan syttymisen yhteydessä olevia seikkoja.

Edinburgh, Skotlanti. — Tunnettu filmitähti Constance Talmadge on saanut eron toisesta miehestään, kapteeni Mackintoshista. He olivat olleet naimisissa helmikuusta lähtien, v. 1926.

Kansas City. — Koirakilpailu keskeytyi Parkvillen koiraradalla hetkiseksi, kun eräästä automobiilistä heitettiin radalle voimakas pommi, joka räjähtäessään kaivoi 12 jalan levyisen kuopan maahan. Kilpailua seuraamassa oli 5,000 katsojaa. Heidän keskuudessaan syntyi pakokauhu.

St. Catharines, Ont. — Kolme henkilöä pelastui viime lauantaina kuin ihmeen kautta, kun se kuormauto jossa he olivat, törmäsi toiseen kuorma-autoon. Heidän autonsa meni kumoon, mutta kömpivät he sen alta loukkaantumattomina. Huvittava puoli jutussa oli se, että autossa oli pari laatikkoa olutta, joiden rikkoutuminen tuotti heille perinpohjaisen olutkylvyn.

Los Angeles. — Torstaina tapahtui täällä kamala verinäytelmä. Poliisi John R. Raybuck, 27-vuotias ampui vaimonsa ja 14-kuukautisen poikansa, sekä itsensä. Teon syytä ei tunneta, mutta lienee se tapahtunut mielipuolisuuden puuskassa.

Moose Jaw, Sask. — Clarkesdalesta, Miss., kotoisin oleva E. M. Willis putosi vaunujen väliin viime viikon lopulla, kun hän koetti hypätä tavarajunaan, "piitatakseen" Weyburniin. Kuolema seurasi heti.

Bukarest, Rumania. — Keskusvankilan johtaja G. Stonescu vangittiin viime perjantaina, syytettynä vankien ruoka-annosten kavaltamisesta ja niillä keinottelemisesta. Edellinen johtaja oli ollut samanlainen lurjus. Yleisö vaatii, että S. pantaisiin kärsimään samaa nälkää, mitä hän vangeille oli tuottanut.

Montreal, lokak. 17 — Tiistaina tulee esille huijaripariskunta, Mc Donaldia vastaan nostettu juttu, autonkuljetaja Bouchardin murhasta. Kaikkiaan tulee n. 60 henkilöä kuultavaksi todistajina.

Morgantown, W. Va. — Kalliota louhittaessa Everettvillessa viime perjantaina lensi suuri kivilohkare läheisen kansakoulun katon läpi, tappaen yhden koulutytön ja haavoittaen useita.

Ariak, Alaska. — Sen johdosta, että 35 vuotta takaperin Siperiasta Alaskaan tuodut porot ovat lisääntyneet n. 30 pros. vuodessa, ja useat laumat ovat vailla hoitoa ja omistajaa, suunnitellaan täällä Kuskokwim joen porolaumojen yhteenkokoamista. Poroja lienee noin 30,000 päätä. Poronlihalla alkaa olla entistä suurempi kysyntä Yhdysvaltain markkinoilla.

Regina, Sask. — Walter Whepdale-niminen nuorimies yritti "tienata" helppoa rahaa, kun revolverilla pakoitti erään liikemiehen kirjoittamaan 550 dollarin shekit, jotka koetti vaihtaa pankissa. Pankissa oli kuitenkin ehditty saada tieto tapahtumasta ja mies pantiin rautoihin pankkiin tultuaan.

Winnipeg. — Arthur English-niminen rahamies menetti henkensä, kun hänen autonsa törmäsi raitiovaunuun lauantaina. Auto meni aivan palasiksi.

Barrie, Ont. — Täällä tuomittiin erikoista huomiota herättänyt karjavaraskopla äskettäin. Varkaitten huomattavin mies, Joseph McDermott sai 6 vuotta, E. Hickland 2 vuotta ja E. Nevilles 2 ja puoli vuotta.

Montreal. — Lauantaina vasten yöllä löydettiin 16-vuotias, Victor Bovin, St. Agathen metsästä kuolleena, pää ammuttuna. Tutkimuksessa todettiin, että hänen metsästystoverinsa oli vahingossa ampunut tuhoisan laukauksen.

KUMOUKSELLINEN TYÖVÄKI LIIKEHTII ESPANJASSA

Yleislakko julistettu Asturiasin maakunnassa; mukana 60,000 kaivosmiestä

Hendaye, Ranskan-Espanjan rajalla, lokak. 18. — Yleislakko alkoi Espanjassa, Asturiasin maakunnassa eilen. Lakkoon on yhtynyt 60,000 kaivosmiestä.

Tähän asti ei ole Primo de Riveran diktatuurin aikana ollut mitään huomattavampaa lakkoa, mutta nyt on alkanut tilanne olemaan silnä määrin kärjistynyt, että valtavia poliittisia taisteluita puhkeilee.

Ranskan vankilain kauhut

Pirun saari — pahempi Danten helvettiä

Pariisi, — Eugene Dieudonnen pako ranskalaisen Guianan rannikolla olevalta Pirun-saarelta, (helvetillinen rangaistussiirtola Etelä-Amerikassa, johon on lähetetty poliittisia- ja rikosvankeja Ranskasta), on nostanut jälleen päiväjärjestykseen kysymyksen mainitun vankisiirtolan lakkauttamisesta. Dieudonne oli aikoinaan tuomittu tälle saarelle 20 vuodeksi, osallisuudesta autossa tapahtuneisiin murhiin. D. silloin vältti gillotiinin, johon toiset samassa jutussa syytetyt joutuivat, sillä tuomarit eivät näyttäneet olevan oikein varmoja hänen syyllisyydestään. Karattuaan saarelta joku aika sitten, oli hän tullut pidätetyksi Brasiliassa. Tällöin oli hän sanonut ennemmin tekevänsä itsemurhan, kuin palaavansa takaisin tuolle kauhunsaarelle. Saari sijaitsee kamalan kuumassa ilmanalassa ja sen luonto, myrkylliset suot ja malariasääsket tekevät elämän siellä sietämättömäksi, puhumattakaan elämän yksitoikkoisuudesta, huonosta ruuasta ja kohtelusta. Mikään alus ei saa tulla puoltatoista mailia lähemmäksi saarta, kukaan ei saa astua jalallaan saarelle ilman viranomaisten lupaa. Yksin ruokakin kuljetetaan saarelle kaapelia pitkin kulkevassa metallikorissa eräästä toisesta saaresta. Harvat ovat kärsineet tuomionsa loppuun tällä saarella, sillä sitä ennen on vangille tullut kuolema tahi mielipuolisuus, ja henkilöt, jotka ovat olleet pari kolme vuotta siellä, ovat tulleet takaisin kuumeen raatelemina fyysillisesti raunioina. Tässä paikassa vietti Drefus aikoinaan 5 vuotta silloin kun hän valtiokavalluksesta syyttömästi tuomittiin. Eräs saarilla vallitsevaa olotilaa tutkimaan päässyt henkilö on lausunut, että Pirun-saari on pahempi "Danten helvettiä."

Ranskan parlamentille tullaan esittämään ehdotuksia tämän epäinhimillisen rangaistussiirtolan lakkauttamisesta, ja siellä olevien useampain tuhansien vankien siirtämisestä Ranskan vankiloihin.

KAMALA VERINÄYTELMÄ CHICAGOSSA

Chicago, lokak. 17. — Wildred J. Winters, 21-vuotias poika ampui varhain tänään kaksi lapsuuden ystäväänsä ja koulutoveriansa. Nämä olivat Margaret Martin, 18vuotias, ja Catherine Stadler, 19-vuotias; sekä lopuksi W. ampui itsensä. Teko tapahtui Wintersin vuokraamassa autossa. Mitään varmuutta murhenäytelmän syistä ei ole, mutta arvellaan rakkausasioiden vaikuttaneen tapahtumassa. Winters oli äskettäin palannut Los Angeleksesta, missä oli ollut parantelemassa keuhkotautiaan.

Keski-Saksan kaivosmiehet lakossa

Halle, Saksa, lokak. 17. — Suunnilleen 72,000 kaivostyömiestä, kautta koko Keski-Saksan, ovat ryhtyneet lakkoon, pakoittaakseen kaivostenomistajat hyväksymään heidän vaatimuksensa palkkojen korottamisessa.

Lapsikolera raivoaa Länsi-Canadassa

London, Ont., lokak. 17. — Erittäin uhkaava lapsikoleera-tauti on ruvennut leviämään läntisessä Ontariossa. Kokonaista 95—98 prosenttia sariastuneista 2-3 vuotiaista lapsista kuolevat. Lääkärit ovat avuttomia. Viisi kuolemantapausta ilmoitetaan sattuneen Chathamin ympäristössä. Sairaustapauksista ovat useimmat maaseudulla.

MERKITYT LINNUT LENTÄVÄT TUHANSIA MAILIA

Washington, lokak. 16. — Maatalousdepartementin tiedemiehet ovat todenneet, että linnut, jotka he olivat Massan valtiossa varustaneet merkkirenkailla ovat lentäneet tavattoman pitkiä matkoja. Renkaita on palautettu aina Meksikosta, Länsi Intian saarilta ja Etelä Amerikasta saakka.

Saksakin sivistyy — teloittamisessa

Mestauskirveen ja gillotiinin tilalle sähkötuoli

Berliini. — Täkäläinen kommunistilehti tietää kertoa, että Saksassa tullaan hylkäämään kirves ja gillotiini telotusvälikappaleena ja tilalle otetaan sähkötuoli, jota "menestyksellisesti" on pitkän aikaa käytetty Yhdysvalloissa.

Lehti kertoo, että Saksin poliisi on jo pyytänyt yksityiskohtaisia tietoja ja raportteja onnettomuuksista, joissa sähkö on tappanut ihmisiä. Tutkijat haluavat ennenkaikkea päästä varmuuteen siitä, onko kuolema tapahtunut äkkiä.

Saksan radikaaliset ainekset käyvät taistelua kuolemantuomion poistamisen puolesta, mutta viranomaiset sensijaan suunnittelevat vain tappomenettelyn muuttamista "inhimillisemmäksi".

11 VUOTTA VANKEUTTA AUTOVARKAUDESTA

Buffalo, N.Y. — Walter Goodrich tuomittiin täällä joku päivä sitten 11 vuodeksi vankeuteen autonvarkaudesta.

SALAPERÄINEN KUOLEMA COBALTISSA

Cobalt, Ont. lokak. 17 — Erakkoelämää viettänyt venäläinen, Nestor Beilik, löydettiin täällä eilen n. 7 mailin päässä metsästä kuolleena, mökkinsä lähettyviltä. Kun epäillään hänen tulleen murhatuksi, on maakunnan poliisilaitos ryhtynyt tutkimaan asiaa.

AAVIKOILLA TAASEN LÄMMINTÄ

Winnipeg. lokak. 17. — Elonkorjuutyöt on voitu jälleen panna käyntiin, kun lännen tasankoja on kohdannut myöhäissyksyn lämmin sää; Toisin paikoin on lämpömittari kiivennyt 80 asteeseen. Farmarit ovat tyytyväisiä ilmojen muutokseen, sillä pitkiä aikoja oli jo ollut kylmiä vesisateita.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön aatteellinen kansankasvattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL. T. N. CARLSON. B. A. TENHUNEN. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen tekä muualle ulkomaille: 1 vk. $5.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. —, Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoustagenttuurien on, vasdittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamierten, joilla on takuukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeesseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Järjestäkäämme siirtolaistyöläiset

Tämän maan taantumuksellinen imperialistinen sanomalehdistö huutaa nykyään yötä-päivää toimenpiteisiin ryhtymisestä Canadaan suuntautuneen siirtolaisuuden rajottamiseksi samanlaisella rajotuslailla kuin mikä on Yhdysvalloilla. Englannin protestanttiseen kirkkokuntaan kuuluvien canadalaisten kirkkojen äskeinen kokous hyväksyi päätöslauselman, jossa moitittiin liittohallituksen siirtolaisministeri Forken virastoa väitetystä europalaisten siirtolaisten suosimisesta. Hyvinsyötetyt loiseläjät, jotka muodostavat Englannin protestanttisen kirkon, kuten kaikkien, muittenkin kirkkojen, synagokain, moskeiain, kappelien ja temppelien papiston, huomaavat toimeentulonsa olevan vaarassa, lausuu tämän johdosta Worker toimituspalstoillaan. Heidän seuraajainsa joukko käy pienemmäksi joka vuosi. He haluavat lisätä sisääntulojaan ja alkaa agitatsionin siirtolaisuuden rajottamiseksi Brittein saariin siinä toivossa, että he saisivat enemmän protestanttisia "seurakuntalaisia". Orangesalaseurat ja imperialistiset lehdet tietenkin yhtyvät tähän agitatsioniin, koska ne haluavat säilyttää jonkunlaista johtaja-asemaa tähän maahan nähden. Näillä on perinpäinen halu asettaa rodun rotua ja kansallisuuden kansallisutta vastaan, jotta eri syntyperää olevat työtätekevät pysyisivät hajanaisina ja kapitalistien voitot turvattuina.

Mutta mitä raa'inta ilveilyä on se, jatkaa lainaamamme lehti, että nämä salaseuralaiset yrittävät saada jonkun ammattineuvoston kannattamaan protestanttisen kirkolliskokouksen kantaa. (Sivumennen sanoen, tämä kirkolliskokous kannatti myös sotilasharjotuksia Canadan kouluissa.) Työväenliikkeellä ei tulisi olla mitään yhteistä tämän salaliiton kanssa, jolla tahdotaan saada Canadalle laki siirtolaisuuden rajottamiseksi. Se väite, että siirtolaisuus riistää meidän työpaikkamme, on ontto. Canadassa sattuu tällä kertaa olemaan kaikkein vähimmän työttömyyttä moniin vuosiin ja samaan aikaan on tänne saapuvien siirtolaisten luku suurempi kuin monina edellisinä vuosina. Järjestäkäämme siirtolaistyöläiset! He ovat usein helpommin järjestettävissä kuin maassasyntyneet! Yhdysvalloille laativat ja hyväksyivät lain siirtolaisuuden rajottamiseksi kapitalistit, jotka säännöstelevät siirtolaisuutta etujensa mukaisesti. Yhdysvaltain kapitalistit eivät nykyään halua suurta määrää uutta siirtolaistyövoimaa, koska automaattiset tuotantokoneet vähentävät ihmistyövoiman tarvetta. Kannattaessaan lakia siirtolaisuuden rajottamisesta Yhdysvalloissa on Amerikan työväenliitto vain kannattamassa Amerikan kapitalistiluokan menettelytapoja.

Englannin protestanttisen kirkkokunnan canadalainen kokous ei hyväksynyt mitään päätöslauselmia sodanvaaraa ja sotilaallisia harjotuksia vastaan eikä työttömyysvakuutus- y.m. yhteiskunnallisen lainsäädännön puolesta. Se ei korottanut ääntään palkankorotuksien eikä lyhempien työpäivien puolesta. Mainitun kirkolliskokouksen osanottajat ovat työnantajan seuraajia ja militaristien, pankkiirien ja tehtailijain ystäviä. Kun sellaiset, kuin protestanttinen kirkolliskokous, lausuu Worker lopuksi, esittävät lakia siirtolaisuuden rajottamiseksi, niin tapahtuu se työväenliikettä vastaan.

Suomen sos.-dem. hallituksen tulo- ja menoarvioesitys

Suomen eduskunnassa alkoi äskettäin vuoden 1928 tulo- ja menoarvioesityksen käsittely. Esityksen tekijänä oli ministerituoleilla istuva sosialidemokraattinen hallitus, mutta Neuvostokarjalassa ilmestyvä Punainen Karjala kirjottaa, että se ei paljoakaan eronnut aikaisempien vuosien esityksistä, vaikka esittäjänä nyt olikin "työväenhallitus". Se oli porvariston luokkabudjetti Suomen kapitalistista hallituskomentoa varten; siinä löytyneet muutamat poikkeukset eivät sen luonnetta muuttaneet.

Ohranalaitokselle ehdotti sos.-dem. hallitus esityksessään kolmeamiljoonaa markkaa, taaten täten mainitulle työläisten pyydystämis- ja pieksämislaitokselle jatkuvan ja huolettoman olemassaolon. Vajaa vuosi sitten vaativat nyt ministerituoleilla istuvat sosialidemokraatit ohranalaitoksen lakkauttamista, mutta nyt rientävät tätä runsaskätisesti elättämään.

Sotilasmäärärahoihin nähden oli juttu sama. V. 1926 olivat Suomen sotilasmenot 290 miljoonaa markkaa ja nyt esitti sos.-dem. hallitus 410 miljoonaa markkaa, eli 120 miljoonaa markkaa enempää, osottaen täten itsensä täydelliseksi militarismin palvojaksi.

Korkeiden virkamiesten palkkoja esitettiin huomattavasti korotettavaksi, vaikka esim. Hämeenlinnan sotilaspukimon työläiset samaan aikaan saavat vain 70 markan viikkopalkan.

Sairausvakuutusmenoista ehdotti "työväenhallitus" puolet työläisten kannettavaksi, vaikka työnantajien pitäisi yksin kustantaa koko vakuutus. — Poliiseille palkoiksi ehdotettiin 53 miljoonaa markkaa, mikä merkitsee tämän menoerän lisääntymistä enemmällä kuin kahdellamiljoonalla markalla.

Esityksen tulopuolella loukattiin myös työläisten etuja, sillä esim. elintarvetullit esitettiin edelleenkin liian korkeiksi. Sokerille ehdotettiin tulliksi 2.25 mk. ja kahville, teelle, kalalle, ryyneille, vehnäjauhoille, kankaille y.m. myös korkeita tulleja, vaikka sosialidemokraattinen puolue vaaliohjelmassaan vaatii elintarvetullien poistamista.

Erääksi merkittäväksi seikaksi kysymyksessä olevassa tulo- ja menoarvioesityksessä mainitsee Punainen Karjala sen, ettei siinä esitetty määrärahaa suojeluskunnille, ja lausuu sen johdosta, että "tästä saattaisi vetää sen johtopäätöksen, että Suomen sos.-dem. hallitus vastustaa suojeluskuntia. Näin ei asian laita kuitenkaan ole, sillä sos.-dem. hallitus päinvastoin lämpimästi kannattaa suojeluskuntien olemassaoloa. Onhan pääministeri Tanner ottanut vastaan suojeluskuntain paraatin, sotaministeri Heinonen kiittänyt näitä julkisesti presidentin uudenvuodenkirjeessä j.n.e., ja nyt eduskunnassa on pääministeri Tanner selittänyt, että hallituksen kielteinen kanta ei merkitse sitä, etteikö eduskunta voisi myöntää suojeluskunnille kuinka suurta määrärahaa hyvänsä. Hallitus ei siis tämän takia tule jättämään paikkaansa, vaan toivoo vastakin saavansa ottaa vastaan suojeluskuntaparaateja. Tarkotus vain oli tällä kielteisellä kannalla hämätä työläisjoukkoja. Jos tarkotus olisi ollut muu, niin hallitus olisi esittänyt suojeluskunnat lakkautettaviksi, johon sillä olisi ollut oikeus.

"Kaikenkaikkiaan: Suomen sos.-dem. hallitus on tällä budjettiesityksellään osottanut olevansa hallitsevan porvariston paras apuri, auttaja sen pulassa, kuten joku vapaamielisempi porvari on tunnustanut. Mutta työläisille se on yhtä ankara kiristäjä kuin konsanaan taantumusporvariston hallitus."

Simpson vihollisen leirissä — MacDonald

"Simpson tunnettiin tässä maassa vallankumouksellisena sosialistina", lausuu Canadan kommunistipuolueen sihteeri, tov. Jack MacDonald, sanomalehdistölle antamassaan, James Simpsonin vanhoilliselle "Toronto Evening Telegram". ja "vapaamieliselle "Toronto Daily Star"-lehdelle antamissa lausunnoissa kommunisteja ja vasemmistolaisia vastaan tehtyä hyökkäystä koskevassa lausunnossa.

"Kommunistipuoluetta lukuunottamatta on hän ollut melkein jokaisen muun Canadassa toimineen poliittisen puolueen jäsenenä, nim. Canadan sosialistipuolueen, Canadan sosialidemokraattisen puolueen, Itsenäisen työväenpuolueen ja Canadan työväenpuolueen. Menneinä päivinä oli hän 'ylpeä kutsuessaan itseään vallankumoukselliseksi'.

"Venäjän vallankumouksen jälkeen Montrealissa pitämässään puheessa julisti hän, että hän 'mieluummin olisi bolshevikisen hallituksen kuin Suurbritannian edustajahuoneen jäsen'. Hän on siitä saakka saanut ahkerasti 'selittää' mitä hän 'todella tarkotti' tuolla lausunnolla. Kun hän palasi Suurbritanniassa pidetystä Brittiläisen valtakunnan työväenkongressista, niin hapuilu hän superlatiiveja Torontossa pitämissään puheissa ylistääkseen A. J. Cookia, joka on niin kutsuttu hajottava vaikuttaja Suurbritannian työväenliikkeessä ja Ramsay MacDonaldin katkera vastustaja.

"Simpson on nyt entisten vastustajiensa — tässä maassa toimivien n.k. kansainvälisten ammattiliittojen taantumuksellisten virkailijain leirissä", jatkaa tov. MacDonald. "Hän on hiljattain kaksi kertaa käynyt Genevessä vapaamielisen liittohallituksen kustannuksella ja Canadan ammattijärjestön virkailijain siunauksella, saman virkailijaston, jota Simpson vain neljä vuotta sitten syytti siitä, että siltä puuttuu 'sielua'."

Tov. MacDonald lopettaa seuraavin lauseihin, jotka myös löytyvät kommunistipuolueen asiasta antamasta lausunnosta: "Simpsonin lausunto, että Canadan kommunistipuolue on julistanut kannattavansa 'canadalaisia ammattiliittoja', on tarkotettu tahallisesti harhaanjohtamaan tietämättömiä. Mitä kommunistipuolue on julistanut on, että Canadan ammattiliittoliikkeen kehityslinjan täytyy tähdätä yhä suuremman ja suuremman toimintavapauden saamiseen, siirtyen kohti kaikki ammatillisesti järjestyneet käsittävää canadalaista ammattiliittokeskusta, jolla on täysi itsemääräämisoikeus ja jolla on kansainvälinen yhteys kaikkien muitten maitten kansallisten ammattiliittokeskuksien kanssa kansainvälisen maailmankeskuksen kautta.

"Se vaikutelma, mitä Simpson kuitenkin haluaa saada aikaan hyökkäyksessään Canadan kommunisteja vastaan ja mitä hän koettaa viedä perille johtopäätelmänä, koska hän ei voi avoimesti perustella syytöstään paikallisessa ammattiliittoliikkeessä niille, jotka ovat tietoisia, tosiasioista, on, että kommunistit ja heidän kannattajansa esittävät Amerikan työväenliiton eli niin kutsuttujen kansainvälisten liittojen osastojen hajottamista ja kannattavat eroamisliikettä Canadassa. Tämä syytös on ehdottomasti ja selvästi valheellinen."

TYÖPAIKOILTA

Suuret on herrojen rahantarpeet

Täällä kontrahtori H. T. Routlyn kivilouhimolla, joka sijaitsee noin neljä ja puoli mailia North Baysta Torontoon menevän maantien varrella, jota mainittu kontrahtori on ottanut korjattakseen. Mainitulla louhimolla työskentelee noin 80—90 mieheen, useampaa kansallisuutta ja enempi osa aivan englanninkielellen taitamattomia, joten heitä on sitäkin etuisampi riistää pienistäkin tuloista. Täällä on määrä maksaa neljänkymmenen sentin tuntipalkan jälkeen louhimolla ja kerran kuussa. Joka kuukausi on saatu maksu, vaikkakin useamman maksun pari kolme päivää myöhästyneenä määrätystä maksupäivästä ja ainakin joka toisen miehen maksu lyhyisenä, useamman aina toisellekymmenelle dollarille saakka. Joten ei tule ainakaan 35 senttiä enempää saamaan tunnille. Lupa on kyllä jokaisella mennä konttoriin valittamaan, jos ei ole maksu oikein, mutta kun vähemmistö pärjää englanninkielestä ja jos puhumaton menee tulkin avulla selvittelemään tilejään niin käsketään hänelle sanoa että hänellä on niin ja niin paljon rokulitunteja, tai niin ja niin paljon stooriostoksia ettei hän ole yhtään saamassa lisää. Jos on jyrkempi puolestaan, kun tietää varmaan oikeassa olevansa, niin hänelle sanotaan, että sinulle korjataan virheet ensi maksussa, joka kuitenkin jää korjaamatta.

Kävipä täällä kahdelle suomalaiselle pojalle noin kuukausi sitten sellainenkin tapaus, että kun he olivat noin viikonpäivät pukanneet töitä, niin herrat katsoivat parhaaksi laittaa pojat taipaleelle jälkeen illallisen, käskien heitä konttooriin, ottamaan mitä heille oli tulevaa. Vaan kun poikien aika oli viikon työstä noin kahdeksan tuntia lyhyisenä, niin eivät he tyytyneet sellaiseen ilkivaltaan, vaan rupesivat tahtomaan kaikki mitä heille olisi ollut tulevaa. Vaan tämän työmaan herrat ylhäisimpään saakka on kontrahtorin puolella, niin olivat pojille niin ylpeitä että supitentti otti toista poikaa niskasta kiinni ja työntämään häntä ulos, sanoen aikapojalle että soittaa hyvin pian poliisit apuun ja niin tuli noin neljännestunnin kuluttua aseistetut poliisit kämpälle, selvittelemään palkkariitaa: Vaan kun he alkansa neuvottelivat herrojen kanssa lukittujen ovien takana, niin he tulivat pojille sanomaan että te olette käyttäneet väkivaltaa, koetaessanne lyhyiseksi jäänyttä maksuanne pois, niin että jos ette tyydy mitä teille on suvaittu maksaa, niin he on pakoitettu viemään teidät kämpältä pois, jos ei muutoin niin vangittuna. Pojat siis huomasivat kenen puolella poliisivoima on ja katsoivat parhaaksi tyytyä 8 tuntia lyhyisempään maksuun ja lähteä yönselkään taivaltamaan, herrojen nauraessa kuinka heidän rötöksensä menestyy. Luottaen siihen kun kaupunki on niin lähellä, että jos niskottelevaa sakkia meinaa ilmestyä, niin aikoinaan vaihtavat ne nöyräniskaisempiin.

Eikä tällä työmaalla ole ainakaan järjestyneistä työläisistä paljon herroille haittaa, sillä se määrä mitä täällä suomalaisia on, ovat jokseenkin samalla tasolla järjestyneisyydessä muiden täällä olevien siirtolaisten kanssa. Ainoastaan osa kuuluu johonkin työläisten järjestöön ja yksi suomalainen lehti tulee tänne kämpälle.

Niinkauan kun tällaista hajanaisuutta on työläisten keskuudessa, olemme työ- kuten muissakin köyhälistöä koskevissa tapahtumissa aivan puolettomia (herrojen) kapitalistien mielivallalle.

Liittykäämme työläisten riveihin, tovereina taistellen oikeuksiemme puolesta. — Yksi kivimies.

Toronton uutisia

Lääkäri Cohen takuulla vapaana

Lääkäri B. Cohen, joka tuomittiin viiden vuoden vankeuteen viime viikolla, on nyt vapaana $30,000 takuita vastaan. Hänen asiansa on vedottu sillä perusteella että valamiehistöön vaikutettiin todistuksilla, joilla ei ollut mitään yhteyttä.

Selitettiin nimittäin, että nainen, joka vuosi sitten oli käynyt leikkauksella, ilmiantoi tri Cohenin sen suorittajana nyt kun hänen luonaan toistamiseen leikkauksen yhteydessä joutui kiinni. Lääkäri selitti ettei nyt ollut kysymyksessä suoranainen leikkaus, mutta käsittely oli tapahtunut aikaisemmin. Tätä aikaisempaa käsittelyä ei oltu todistettu lääkäri Cohen'in tekemäksi, vaikka sellainen käsitys saatettiin antaa valamiehistölle.

Lakipykälä säätää, että nainen joka ilmoittaa murteuttamisen eli "tyhjentämisen", käyttää tai sallii käytettävän lääkkeitä ja välineitä sikiön hävittämiseksi, voidaan tuomita seitsemän vuoden vankeusrangaistukseen. Lääkäri joka tekee leikkauksen tai muuten sikiön hävittämistä auttaa, voidaan tuomita elinkautiseen vankeuteen.

"On itsestään selvää että tällainen 'tyhjentäminen' ei tapahdu huvin vuoksi", selitti Mrs. Kennedy puhuessaan Torontossa ehkäisy-kysymyksestä viime heinäkuussa, sekä lisäsi: "Satoja naisia voitaisiin syyttää tämän lain kirjaimen mukaisesti ja jokainen lääkäri, joka lain kirjainta ehdottomasti noudattaisi, joutuisi sairaaloissa sivuuttamaan satoja sellaisia tapauksia, joissa henki ja elämä voitaisiin pelastaa. Sellaista lakia ei voida noudattaa ja siksi kysymys ajautuukin todellisuudessa siihen, ettei jouduta kiinni sen suorittamisesta tai siihen osallistumisesta."

Tällainen laki on todellisuudessa vain rahantekoa varten eräille lääkäreille. Voihan ehkä olla lääkäreitä, jotka eivät moraalisista syistä suorita leikkausta. Vakavinta asiassa on kuitenkin se, että tuhannet naiset ovat valmiit ottamaan elämänsä omiin käsiinsä, jos välttämätöntä. Monessa tapauksessa se merkitsee kuolemaa. Monessa tapauksessa ei siitä tiedä kukaan muu kuin nainen itse. Hän yksin kärsii siitä aiheutuvan fyysillisen ja henkisen kidutuksen. Kuitenkin meille selitetään, että "tyhjentäminen" tieteellisesti suoritettuna ei ole vaarallisempaa kuin tonssilien tai umpisuolen leikkaus.

Työläisten kannalta olisi eduksi, mitä vähemmän tarvittaisiin turvautua tällaiseen selvittelyyn. Mutta tämä taaskin on mahdollista vain sen kautta, että tieteellisen ehkäisyn välttämättömät tiedot annettaisiin yleisten laitoksien välityksellä. Samalla käsitämme että kysymyksessä oleva laki sellaisenaan on inhimillisen sivistyksen häpeä ja sellaisenaan tulisi se poistaa lakikirjoista.

Toronton Municipal farmilla suoritettiin viime viikolla kyntökilpailut, joihin otti osaa 260 kyntäjää eri järjestöistä. Monena päivänä oli sitä seuraavaa yleisöä jonottamassa pitkin Langstaff tietä noin mailia pitkässä linjassa, lähellä Younge katua.

Mary Jasmondi, 150 Centre Ave, vangittiin väkijuomain laittomasta käsittelystä.

Viinatehtaat liittoutuvat. Gooderham and Worts Limited ja Hiram-Walker and Sons Limited, joista ensinmainittu on n. satavuotta vanha ja viimemainittu 60 vuotta, on nyt yhdistetty saman johdon alaiseksi, vaikkakin omilla nimillään jatkavat valmistamista. Tällä on tarkoituksena lopettaa keskinäinen kilpailu.

Työttömäksi kadulle talvea vastaan. Westmans Kodak valokuvakoneyhtiö, West Torontossa, on pannut kaksisataa työläistään pois ja lopettaa valmistuksen. Selitetään että näitä valokuvauskoneita valmistetaan Suur-Britanniassa paljon halvemmalla, joten on edullisempaa tuottaa sieltä. Monet näistä työläisistä ovat olleet työssä kymmenen ja yksitoistakin vuotta. Kun he joutuvat pois työstä näin yht'äkkiä, niin asettaa se heille kysymyksen mitäs nyt tehdään. Talvi on edessä.

Yleensä näyttää työttömyys irvistävän Torontossa taaskin talven lähestyessä yhä huomattavampana. Erään toisen West Toronton tehtaan työläisiä eroitettiin kolmen päivän ajalla kaksitoista. Monet heistä olivat hyviä ammattimiehiä, mutta työnsaanti ei näytä olevan niinkään helppoa. Tämä on tietenkin vain esimakua, jonka todellisen luonteen tulee talven tullen tuntemaan.

"Perintö", murhenäytelmä 4-näytöksessä, esitetään Suom. Järj. Toronton osaston talolla ensi lauantaina t.k. 22 p.

Tämän näytelmäesityksen ovat järjestäneet Toronton suomalaiset metallityöläiset **Suomeen metallityöläisten taistelun avustamiseksi.** Rientäkäämme silloin joukolla Don haalille. Samalla kuin saamme nauttia tästä mahtavasta näytelmästä, autamme Suomen metallisulkulaisia kunniallisen voiton saavuttamisessa ja työväen luokkarintaman lujittamisessa Suomen porvariston hyökkäyksiä vastaan.

Näytelmän esitys alkaa kello 7.30 ill. Katsokaa lähemmin ilmoitusta.

*

Viime lauantaina lokak. 15 pnä esitti Suomalaisen Seuran Näyttämö paljon esitetyn kappaleen. "Laulu Vaaleanpunaisesta Silkkipaidasta täydelle katsomolle. Mitä kappaleen esitykseen tulee, siitä en voi puhua mitään, sillä olinhan itse matkassa. Vaan niihin naurunpuuskauksiin, jotka oli salinpuolella koko illan ja toisin paikoin muodostui se aivan huudoksi, niin tulimme siihen päätökseen, että katsojat ovat saaneet sen mitä ne tuli katsomaankin. Kappaleen loputtua huudettiin esittäjät esille. Ja useimpia pyyntöjä tehtiin, että kappale esitettäisiin toisen kerran. Niinpä näyttämökomitea päätti sen esittää toisen kerran ensi sunnuntaina lokak. 23 pnä. Alkaa täsmälleen 7.45 ip. — Muuten luulemme että laulut onnistuvat toisella kerralla paremmin, sillä ensiesityksessä vaivasi joitakin hermostuneisuus koko pahasti, etenkin lauluissa. Kaikki tällaiset viat korjaantuvat. Uskon ainakin että monikatsoo tämän kappaleen vielä toisen kerran.

Tiketin hinta 35 senttiä. Ja rusetit maksaa saman ovella. Saapukaa siis suurilukuisena viettämään hauska ilta.

Vancouverin uutisia

Suomalaisen Järjestön Vancouverin osaston huvitoimikunta toisten alaosastojen avustamana järjesti ohjelma-iltaman tämän lokakuun 9 pnä Clinton haalilla Suomen metallisulkulaisten hyväksi arvokkaalla ohjelmalla. Yleisöä oli kohtalaisesti. Nettotulot sisäänpääsystä ja kolehtista oli 75.47, jotka on lähetetty määräpaikkaansa toimeenpanevankomitean kautta.

Huvitoimikunta pyytää lausua toverilliset kiitokset iltamayleisölle.

Samalla tiedotamme, että tämän lokakuun 29 pnä näytelmäkomitean toimesta esitetään näytöskappale "Tukkijoella". Silloin varmasti jokainen Vancouverista ja ympäristöltä saapuu katsomaan reippaita tukkipoikia. Siis pitäkää mielessänne, se on katsomisen arvoinen.

Kommunistipuolueen 9:n piirin ja Suomalaisen Järjestön Vancouverin osaston n:o 5 rahastonhoitajat ressuttelivat tämän kuun 10 pnä kaupungilla, niin että joutuivat poliisien huomion esineiksi ja saivat viettää yönsä poliisiputkassa. Kauniita lapsia, sanoi piru kissanpoikia. Eikös olekin? — J.R.

Eri paikkakunnilta

Kirkland Lake, Ont.

Maitojuttu on ollut tässäkin kylässä esillä. Se oli lyhyesti seuraava: Kuusi johtavampaa maitoliikkeen pitäjää lähetti valtuustolle kirjeellisen anomuksen, jossa pyydetään lehmänpitolupaa koroitettavaksi nykyisestä viidestä dollarista sataan dollariin. Järjestyneet suomalaiset huomasivat tässä vaaran piilevän, ja kutsuivat yleisen kokouksen. Tässä kokouksessa asiaa pohdittiin puolelta ja toiselta. Huomattiin, että jos heidän pyyntönsä menee valtuustossa läpi, niin täytyy monen vähävaraisen lopettaa maitoliikkeensä. Silloin nämä trustiintuneet maitoliikkeen pitäjät voivat myydä minkälaista maitoa tahansa, sekä ottaa hinnan, minkälaisen haluavat. Samalla oli tarkoitus myös pysähdyttää tähäläiselle poikatalolle ulkoa kaupungista tuleva maito, ja saada itselleen tämä liikevaihto, joka on melkoisen suuri. Nykyisin he eivät kykene kilpailemaan hinnalla eikä maidon hyvyydellä. Kokous valitsi kaksi edustajaa, jotka selittävät valtuuston jäsenille asian, kuluttajien puolelta katsottuna. Asiaa edelleen kehitettiin ja päättyikin se kuluttajien eduksi. Lupahinta pysyy entisellään, mutta erikoinen sivulaki laadittiin, joka astuu voimaan toukokuun 1 päivänä, 1928. Tämä laki edellyttää, että lehmien pitäjien on laitettava navettaan sementtinen lattia, seinät valkaistava, likaviemäri navetasta, maito tullaan tarkastamaan useimmin ,sekä muita uudistuksia. Tämän kaiken hakivat maitoluvan korottajat itselleen. Halu saada pienemmät maitotalojen pitäjät ja pikkufarmarit pois näyttämöltä rahan voimalla, epäonnistui tällä kertaa. Nyt tulee ainakin enemmän puhtaus mittakaavaksi, jos ko voi jatkaa eli jos ko on lopetettava maitotalojen pito kokonaan.

Kylänkulkija.

Cobalt, Ont.

Minä taas sain toimekseni laatia pienen kirjelmän, jossa pitäisi vähän selostaa haalitoiminnasta, joka johtuu siitä kun me täällä oltiin yhteydessä Canadan suomalaisen työväestön aatteellisen kansankasvattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

Iskon näkökulmasta

Ukkoporvarit ovat pitäneet Winnipeggissä oikein jytkykokouksen. Puoluekonventsioninsa nimittäin. Siellä on ollut koolla tämän maan "henkinen rieska" oikein mieluisasti. Uutispaperit kertovat että kokouksessa on osanottajia ollut kuuntelijoineen kaikkiaan — seitsemän tuhatta!

Eikös olekin jytkylauma kansan hiestyttäjiä? Ja vielä yhdellä kertaa koolla.

Eikä ne edes ole siinä kaikki tämän maan työväen hien ja veren imijät.

Muuten siellä kokouksessa on tehty kiukkuisia suunnitelmia. Kaikki ne ovat tietysti käsitelleet seikkaa, miten tämän maan työtätekeviä olisi vaivattomin tapa heidän itsensä, porvarin nim. riistää. On siellä muka kansalle silmänlummeeksi vähän riidellä pullistettukin. Mutta sitten taas keskusteltu veljellisessä rakkaudessa keinoista, joilla kansaa olisi riistettävä. Ja niissä on tietysti aina päästy kirkkaaseen yksimielisyyteen. Jonkinlaisena riitakapulan tapaisena on heillä siellä muka ollut Canadan sotaan yhtyminen siinä tapauksessa jos emämaa, Englanti sattuisi sellaiseen sotkeutumaan. — Muuten tämä sama sotajuttu on erittäin tunnusmerkillinen, syystä, kun nykyisin yleisesti tämän Canadankin emämaa, Englanti ikenet irvissä ärhentelee Neuvostoliitolle ja teroittaa sotatapparoitaan, käydäkseen maailman ensimmäisen työväenvallan kimppuun. Tietysti täytyy silloin Canadankin porvarien suunnitella miten sitä olisi mukavampi pettää kansaa sotaanlähdön hetkellä. Kuvaavin on kokouksesta erään Meighenin lausunto ja kantansa puolustelu. Hän kun on nimittäin kerran sattunut lausumaan toisille pösöille hieman epämiellyttäviä sanoja, että kansan muka itsensä olisi annettava päättää sotaanlähdöstä. Tällainen lausunto ei ole miellyttänyt toisia sotakorppeja, vaan ovat he vaatineet Meighenilta meriselitystä. Jonka mainittu herra on antanutkin. Lyhyesti ja ymmärrettävästi: Kansalle pitää antaa yleisäänestyksen kautta tilaisuus lausua, josko se haluaa liittyä sotaan. Kansa nimittäin tulisi silloin yhteisemmin ja tehokkaimmin tukemaan sotaa, jos se saa muodollisesti asiasta lausua mielipiteensä.

Tuota, huomaako lukija, että tuohon hänen esitykseensä on koira haudattuna. Kansan pitää antaa lausua mielipiteensä — **muodollisesti!** Siinä on Meighenin pultti. Hän viekas kuin kettu. On olevinaan rehellinen kansan mies, mutta kuitenkin on piru mielessä.

Antaa kansan muodollisesti lausua mielipiteensä.

Mutta entäpä sitten, jos tämä kansa sattuisi "muodollisesti" lausuissaan antamaankin kieltävän lausunnon koko sotaanlähdöstä? Kuinka sitten Meighen suunsa panisi? Ja koko porvariroikka?

Luonnollisesti selitettäisiin sittenkin, että kansa "muodollisesti" mielipiteensä lausuissaan on kannattanut sotaa. Ja jos kansa tämän päätöksen kuultuaan alkaisi pullikoimaan vastaan, julistettaisiin ensimmäiseksi sota omassa maassa pahimpia pullikoitsijoita vastaan ja sotalakien mukaan tehtäisiin heistä vaarattomia.

Sellainen on meidän silmillämme katsottuna koko jytkyporvarien sotaäänestysruljanssi. Emmekä luule siinä pahoinkaan erehtyvämme.

Muuten, jos asiaa katselemme oikein noin tarkanpuoleisesti, ei näiden ukkelien puuhat juuri koko sotapuuhaa niinkään paljoa tarkoita, kuin kansan narraamista. Tietävähän he vallan hyvin, että heillä vielä tänäpäivänä on herra kapteenin arvo tässä yhteiskunnassa. Ja he saavat tehdä mitä ikinä tykkäävät, vaikkapa sotakin syttyisi, kun kansan enemmistö on vielä niin kolloa, että hihkuu hurraata kaikenlaisille isänmaallisten kotkotuksille. Mutta he tähtäävät toisaalle. Tässä maassakin kun on nimittäin sellaisiakin elävä, joita kutsutaan kommunisteiksi ja nämä kun ovat ottaneet urakakseen käännyttää kansa pois näiden möhömahojen ihailusta ja usuttaa heidät itsensä ottamaan hallitusnyörit käsiinsä kouriinsa. Kommunistien vaikutusta vastaan näillä jytkyporvareilla on tarkoitus näillä sota-äänestysilveilyillään taistella. Näyttää, että he muka ovat sittenkin oikeita immeisiä, joihin kansan sopii kaikissa tilanteissa luottaa. He kun muka äänestyttävät yksin sotaanlähtiessäkin. Ovat muka moninkerroin kansanvaltaisempia kuin kommunistit, jotka pyrkivät sellaiseen kamalaan tilanteeseen kuin on työväen diktatuuri.

Kieltämättä nämä möhömahat saavatkin näillä teatteritempuillaan monen rehellisenkin ihmisen vieteltyä. Tietämättömyyttä kun nähkäs on on vielä niin turkasen paljon tässä sekalaisessa seurakunnassa. Siksipä meidän vihattujen kommunistien pitääkin näistäpuolin panna valistustyö käyntiin oikein ison remmin päältä. Kommunismin aate on nähkäs porvarille melkein samaa kuin paha häkä tavalliselle ihmiselle. Lasketaan tätä kommunismin häkää oikein rutkasti tälle canadalaiselle maaperälle, niin eiköhän ne ala pian porvarit ja muut poliittiset unissasaarnaajat pökertyä.

Luppovaaran Isko

Valmistunut!

Talousmaantiede

Englantilaisen Plebs Leaguen toimittaman tietokirjan suomennos.

HINTA 75 SENTTIÄ KOVISSA KANSISSA

Tarjotaan tilattavaksi

Tämä on kokonaan uutta suomalaisen kirjallisuuden alalla. Tärkeä teos kaikille maailman taloudellisen kehityksen tutkijoille. Esitystä valaistu lukuisilla kartoilla ja piirroksilla.

ASIAMIEHET TILAAMAAN VARASTOONSA

Käyttäkää kaavaketta

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Lähettäkää ..... kappaletta uutta teosta Taloudellinen maantiede.

Asiamies .....

Osote .....

.....

.....

toiminnassa Gowgandan suomalaisten toverien kanssa. Osastomme oli toimeen keräyksen Suomen metsätyöläisten avustamiseksi ja lähetimme yhden listan Gowgandan ystävälle, jotka sen ottivat vastaan ja palauttivat takaisin, ollen mukana $25.25. Cobaltin listalla oli $3.85, yhteensä $39.10. Muut toimistaa koskevat asiat jätän tällä kertaa mainitsematta, sillä ne kos-ovat etupäässä osaston sisäistä toimintaa.

Maaliamme vastaan on tehty syytöksiä, että iltamatilaisuuksien aikana haalin ulkopuolella on suuri järjestys, jossa juopot, lapset ja muut kirkuvat, häiriten toismielisten rauhaa. Syytöksen on tehnyt jättänyt asianajajalle haalin viereä asuva, joka on paikkakunnalla vihatyvän lehden "manager". Sanotun mies on jo pitemmän ajan hankittanut vihamielisyyttään, uhaten että hän toimittaa haalimme ulos kiinni. Ja nyt hän koettaa panna sen toimeen. On ottanut asianajan, joka jo lähetti osastolle kirjeen, jossa oli edellämainitut syytökset. Mitä tulee järjestyksen pitoon, niin se on ollut hyvää haalin sisällä. Mutta siitä emme ole olleet tietoisia, kuuluuko meille ammatilaisuuksien aikana järjestyksen pito myöskin kadulla, joka luulisimme kuuluu kaupungissa oleville poliiseille, niinkuin kaikki muutkin kadut. — Saapa nyt nähdä, josko ne tällä kertaa onnistuvat sulkemaan ovet kiinni, jota eivät ennen ole vielä onnistuneet tekemään.

Kirjeenvaihtaja.

Havaintoja Torontosta

Käydessäni eräänä päivänä muutamassa työläisperheessä, sattui käsiini eräs suomalainen lehti, nimeltään Salmetar, jossa eräs Helsingin Sanomien ulkomailla oleva kirjeenvaihtaja lyö vihaisesti sotarumpua seuraavaan tapaan: Missä ovat ne hyväuskoiset, jotka kädet ylhäällä odottelemalla ovat uskoneet Neuvostovenäjän ja Neuvostoliiton luhistumista.

Lainasin tämän kohdan siksi kun se on niin kuvaava porvarien huolia ja sotavimmalle kun eivät pääse määräämään Venäjän työläisten riistämästä ja lisäksi vielä nämä samaiset polseviikit näyttävät vallankumousoihtua muidenkin maitten työläille. Neuvovat niitä heittämään kainen omassa maassaan porvarit laidan, kuten Venäjän työläiset ovat vuotena 1917. Ja sellaisesta ovat porvarit vihoissaan, kuten edellä oleva lainaus suomalaisesta lehdestä osoittaa. — Muuten on kerkillistä, että **työläiset** viitsivät vielä ilkenevätkin moisia verisiä sanantaittajia tähänkin maahan tilata.

Muutamien puoluejäsenien toiminnasta c:en täällä tullut siihen käsitykseen, että heistä moni on täydentynyt n.s. annamennä-jäseniksi, jotka eivät käy edes sen verran kokouksissa, että jäsenmaksut tulisi maksettua. Mutta meneepä minkälaisiin muihin, vähemmän sopiviin paikkoihin, niin aina niistä löytää puolueen jäseniä, jotka sanovat, ettei tässä ole tuhlata varoja muuhun kuin kaikkein välttämättömämpään. — Onkohan täällä työläistoverien välttämättömyys heittäytyä kaikkiin rypypaikkoihin, harkitsematta niiden varjopuolia? kysyn minä.

Toverit, heittäkää pois kaikki arkaluontoisuus ja tuokaamme, niin täällä kuin muuallakin mielipiteemme yhteisissä kokouksissa julki, luoden samalla pohjaa sille, joka on työväenliikkeen päämäärä, nim. työväenvallalle. Olen sitämieltä, että täällä, niinkuin muuallakin, missä herpaantumista jäsenistössä ilmenee, on olemassa siihen joitakin päteviäkin syitä. Niitä meidän pitäisi tutkia ja saada ne poistetuksi, niin itsestämme kuin tovereistammekin. Muuten se annamennä-politiikka vaatii työväenliikkeeltä tulevaisuudessa liian suuria uhrauksia. — L. L.

NÄYTTÄMÖTAIDE

Teatteriharrastukset Sudburyssa

Liberty-haalin näyttämö esitti "Erehdyksiä"

-nimisen, J. Diedrichin kirjoittaman 3-näytöksisen huvinäytelmän haalintäyteiselle katsojakunnalle viime lauantaina.

Kappale on todella yllättävien "erehdysten" verkko. Molanderin herrasväen palvelukseen on näet tullut, piika ja miespalvelija, jotka herrasväen tietämättä ovat aviopari, jolla on lapsi kaupungissa hoidettavana. Saapuu sähkösanoma, että lapsi on sairastunut. Sähkösanoma joutuukin vahingossa vanhanpiian, Lucian, käsiin, joka luuleekin sitä samaksi, minkä eno Blind oli saanut, ja jossa oli kehoitettu Blindia saapumaan kaupunkiin hakemaan Rosa rouvalle lahjoitettua koiran penikkaa. Tieto siitä, että Blindilla olisi lapsi, särkee kaikki Lucian kuvitelmat ikäneidon päivien onnellisesta päättymisestä ja hänen ja Bin välinen rakkaus kärsii kovia kolahduksia. Lapsen sairautta ja koiranpenikkaa koskeva juttu sekoittuvatkin niin toisiinsa, että vastanaineen herrasväen Molanderinkin perheonni tulee järkytetyksi. Erehdykset seuraavat erehdyksiä, kunnes kaikki lopussa selviää, ja rakkauden aurinko pääsee jälleen paistamaan. — Mitään kirjallista arvoa ei näytelmällä ole, mutta katsoja saa sensijaan kylliksensä nauraa näytelmän hassunkurisille tilanteille.

Esityksestä saimme sen vaikutelman, että kappale oli jäänyt keskeneräisen valmistelun varaan. Sentähden oli esitys toisinpaikoin katkonaista, kun näyttelijät eivät oikein muistaneet roolejaan. Siitä myöskin johtunee se osittainen jäykkyys, eli välittömyyden puute, joka oli havaittavissa tunteiden ja mielialojen tulkinnassa. Yksityisistä esittäjistä kiinnosti yleisöä eniten Mary Neilin vanhapiika "Lucia". Hänen komiikkansa ansaitseekin tunnustuksen, joskin ikäneidon heikkouksien tulkinta saattoikin toisin paikoin olla liiaksi alleviivaten karrikoitu. Johtaja Sevanderin "Mortimer Molander" oli sujuvasti esitetty, joskin tuskalliset ilmeet eräissä kohtauksissa muistuttivat pikemminkin naurua. P. Kivi, "Jacob"-palvelijana ja Ida Seppälä palvelijatar, "Mariana", osasivat olla yhtä avuttomia, kuin se pulmallinen tilanne, johon olivat joutuneet, edellytti. "Rosa" (Nellie Salo) ja "Violet" (Kerttu Orrenmaa) eivät olleet oikein "oma itsensä". M. Pehkosella ("Robert Snadberg") on näyttäm. lahjoja, mutta hänen olisi luovuttava lavalla tavaksi tulleesta silmäkulmien liiallisesta kohottamisesta. O. Förbumin "Kristoffer Blind" oli hyväntahtoisen vanhanpojan tyyppi. J. Korven tohtori ei omannut sitä vakavaa auktoriteettia, joka on lääkärille ominaista, vaikka toiselta puolen on myönnettävä, että lääkärin, joka alkaa pelätä potilaitaan, on vaikea hallita itseään.

Käsittäen, että kappaleiden valmistus vaatii paljon ylimääräistä aikaa, ponnistuksia ja innostusta henkilöiltä, jotka vapaina hetkinään vain ovat tilaisuudessa tähän paljon vaativaan tehtävään, on esityksiä arvosteltaessa tietenkin otettava nämä rajoitukset huomioon. Näin ollen otaksummekin, että esitys tulee olemaan paljon joustavampaa seuraavalla kerralla. — T—n.

Neuvostoliitosta

SANITÄÄRIRETKIKUNTA MONGOLIAAN

Mongoliaan on matkustanut Neuvosto-Venäjän Kansankomisarien Neuvoston varustama sanitääriretkikunta. Retkikuntaan kuuluu seitsemän lääkäriä. Retkikunnan tehtävänä on avunannon järjestäminen Mongolian kansalle ja sairausolojen tutkiminen Mongoliassa. Mongolian pääkaupunkiin tullaan retkikunnan toimesta järjestämään sairaala ja ambulatoria. Retkikunta on hyvin varustettu riittävillä lääketarpeilla ja lääkintäkalustolla.

SATO URALILLA

Tänä vuonna saatiin Uralilla verrattain hyvä sato. Laadultaan on vilja erittäin hyvää. Vilja on saatu korjatuksi suotuisissa olosuhteissa. Markkinoille on ilmaantunut huomattavat määrät uuden sadon viljaa. Syyskylvöt ovat erittäin hyvät.

LOKAKUUN JUHLILLE VIERAITA MEKSIKOSTA

Meksikosta ilmoitetaan, että Meksikon kommunistinen puolue ja joukko vasemmistolaisia työväenjärjestöjä on päättänyt lähettää edustajansa Neuvostoliiton kymmenvuotisjuhlille.

JOULUKSI KOTIIN

"Ja mun sielun on nääntyä ikävään kun tiedän, kun tiedän kaiken tään, ja mä kaihoten kaipaan sinne!"

Ei löytyne Canadassa yhtään suomalaista, joka ei kaipauksella muistelisi kotiseutuaan kaukana Pohjolassa. Kuinka usein eivätkö ajatukset liidä tämän uuden maan riemuista Suomen lepoon ja rauhaan! Vaikka olisit nähnyt ja tavannut kuinka paljon uutta sen jälkeen, kun jätit syntymäseutusi, et ole voinut unhoittaa pientä punaista kotitaloasi valkeine akkunalautoineen, et sitä pientä järveä, jonka leppeässä vedessä kesäisin poikasena polskit ja talvella sen kirkkaalla pinnalla luistimilla kiidit tuulen nopeudella.

Monta vuotta on voinut kulua noista rakkaiden muistojen ajoista, mutta muistot sitovat sinut eroittamattomasti kotiseutuusi, kotiisi. Rakkaat muistot sukeltavat mieleesi ja kulettavat sinut vastustamattomin voimin takaisin isänmaan rannoille, lapsuusajan satumaailmaan.

Kodin suuri juhla, joulu, lähestyy ja sinua odotetaan silloin kotiin saapuvaksi. Tupa koristetaan, juhlahuoneeseen puetaan joulukuusi. Äiti häärii joululeivoksien äärellä aivan niin kuin ennenaikaankin. Mutta äiti alkaa jo vanheta. Otsalle on aika kyntänyt vakonsa harmaantuvien kiharoiden alle, silmien näkövoima alkaa himmetä. Hänen sydämensä täyttyy odotuksesta, hänen ajatuksensa harhailevat kauaksi ahtaiden seinien sisältä, merien yli pojan ja tyttären luokse kauaksi vieraalle maalle. Saapuvatkohan tänä vuonna — nyt jouluksi? Vai ovatko unhoittaneet meidät vanhat . . . ?

He odottavat sinua siellä kotona! Äiti, jolle sinä olit maailmassa rakkain; isä, joka sinua rakastaen uhrasi nuoruutensa, miehuutensa voimat tehdäkseen sinun elämäsi valoisammaksi. Ethän ole heitä unhoittanut. Kuinka ihmeellistä olisikaan saada vielä kerran katsella vanhoja, rakkaita kasvoja, kulkea tuttuja polkuja ja kulkea unelmissa takaisin kuluneiden onnellisten päivien iloihin! Älä anna heidän turhaan odottaa tällä kertaa, päätä nyt ja matkusta jouluksi kotiin!

Voidakseen parhaimmalla tavalla varustaa mahdollisuudet tänä vuonna odotettuun joulumatkailuun Suomeen, järjestää Ruotsin Amerikan Linja kolme suurta jouluhuvimatkaa Göteborgin kautta Suomeen, lähtien Halifaxista "Drottningholm" marraskuun 28 p:nä. Stockholm joulukuun 5 p. ja moottorilaiva "Gripsholm" New Yorkista joulukuun 9 p., josta Linja ilmoittaa tämän päivän lehdessä. Niiden, jotka aikovat matkustaa jouluksi Suomeen, tulisi viipymättä kääntyä Ruotsin Amerikan Linjan lähimmän paikallisasiamiehen puoleen. (Ilm.)

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39 20

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 5c jokaiselta seuraavalta alkavalta tadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetyksiltä.

Kaikki sähkölähettykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskursseja.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN. TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälitykset vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eripaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.
JOHN VUORI,
So. Porcupine, Ont.
CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.
A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltaisin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St., E.

Jouluonnitteluja Suomen lehtiin

Vapauden kautta voidaan lähettää jouluonnitteluja kaikkiin Suomen vasemmistolaisiin työväenlehtiin.

Näillä onnitteluilla avustetaan Suomen tovereita siinä vaikeassa tehtävässä, joka heillä on täytettävänään.

Saadaksemme onnittelut aikanaan perille, on kerays järjestetty siten, että se aletaan syyskuun alussa ja lopetetaan lokakuun 15 päivään mennessä.

Kaikkien niiden, jotka haluavat onnittelujansa Suomen lehtiin on siis parastaa lähettää ne ennen lokakuun 15 päivää Vapauden konttoriin.

Onnittelujen hinnat ovat 25c. nimeltä ja osotteelta. Suurempaa kokoa olevat ilmotukset, joissa on täysi osote jokaisen nimen matkassa, maksavat 50 senttiä.

Lähettäkää onnittelut osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ontario.

Viettäkää Joulunne Suomessa

MATKUSTAKAA SUOSITULLA

RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

JOKA JÄRJESTÄÄ

KOLME SUURTA JOULUHUVIMATKAA SUOMEEN

Saadaksenne mahdollisimman hauskan matkan matkustaa jommallakummalla RUOTSIN AMERIKAN LINJAN tunnetuista laivoista:

HALIFAXISTA:

"DROTTNINGHOLM" .... Marrask. 28 p.
"STOCKHOLM" ..... Jouluk. 5 p.

"Drottningholm" matkustajat lähtevät henkilökohtaisen johdon alla Montrealista "Canadan National" junalla lauantaina marraskuun 26 p:nä kello 7 i.p. ja "Stockholm" matkustajat lähtevät Montrealista lauantaina joulukuun 3 p:nä kello 7 i.p.

KOLMANNEN LUOKAN PILETIN HINTA SUOMEEN — $110.50
AINOASTAAN 10 VUOROKAUTTA SUOMEEN SAAKKA!

VIIMEINEN SUURI JOULUHUVIRETKEILY JÄRJESTETÄÄN MAAILMAN KUULUISALLA MOOTTORILAIVALLA

'GRIPSHOLM",

JOKA LÄHTEE NEW YORKISTA JOULUKUUN 9 PÄIVÄNÄ

KOLMANNEN LUOKAN PILETIN HINTA SUOMEEN — $113.00

HUOMATKAA! Ainoastaan 10 tunnin junanmatka Montrealista New Yorkiin. AINOASTAAN 10 vuorokautta New Yorkista Suomeen. (Göteborgin kautta.)

ERIKOISET ALENNUSHINNAT

Meno- ja paluupiletit kolmannessa luokassa Halifaxista ja New Yorkista Suomeen ja takaisin.

"DROTTNINHOLM" $186
"STOCKHOLM"
"GRIPSHOLM" $190

EI MINKÄÄNLAISIA VIIVYTYKSIÄ! Atlannin ja Pohjanmeren poikki samassa komeassa valtamerilaivassa. Matkustajat välttävät väsyttävän poikkikulun Englannin kautta ja myös hankalan matkan Itämeren yli. Ei tullitarkastuksia! Ei passiviseerauksia! Ei viivytystä Ruotsissa. Tunnetut, kokeneet matkajohtajat seuraavat huvimatkueiden mukana Halifaxista ja New Yorkista aina Suomeen saakka. Suurenmoisia varusteluja on järjestetty, että näistä joulumatkoista tulisi todellisia huvimatkoja. Suomalaista seuraa, suomalaista musiikkia, suomalaista ruokaa erityisinä suomalaisina jouluherkkuineen — todellista joulutunnelmaa koko matkan aina kotiin saakka.

Saapukaa Montrealiin noin kolme, neljä päivää ennen laivan lähtöpäivää ja ilmoittakaa kirjeellisesti Montrealin konttooriin osoitteella: SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 STANLEY STREET, MONTREAL, QUE., milloin ja millä junalla saavutte, niin Linjan suomalaiset edustajat ovat vastassa asemalla ja auttavat Teitä avuliaasti, nopeasti ja maksutta kaikissa matkaa koskevissa asioissa, passin kuntoon saamisessa j.n.e.

NYT ON PARAS AIKA TILATA PILETTI! PARHAAT PAIKAT JOUTUVAT ENSIMÄISILLE! PÄÄTTÄKÄÄ HETI!

Halutessanne yksityiskohtaisia tietoja kaikista matkaa koskevista kysymyksistä kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa seuraavalla osoitteella:

SWEDISH AMERICAN LINE

1410 STANLEY ST., MONTREAL, QUE.
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

OSTAKAA TUTTAVILLENNE PILETTEJÄ SUOMESTA CANADAAN LINJALTAMME.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi Box L, Copper Cliff, Ont.

Avioeroilmotus

Olen ottanut eron miehestäni, Lauri Ahosta, jo kolmatta vuotta sitten, ja katson olevani vapaa kaikin puolin hänestä, elämään itse niinkuin parhaaksi näen. Samalla ilmoitan, ettei minulla tule olemaan ikänä minkäänlaista tehtävää hänen kanssansa. Nimeni on ollut Anni Aho. Mutta tästä lähtien tulen käyttämään omaa nimeäni: (126

Anni Kivelä,
Espanola Station, Ont.

Palvelukseen haluaa

toimeensa kykenevä naiskokki. Mieluummin metsäkämpälle. Nimim.:

Paikkaa Haluava, (126

27 Main St. E., North Bay, Ont.

Suomalainen tyttö

haluaisi tiskariksi suomalaiselle metsäkämpälle nyt heti. Osote:

Box 119, Cobalt, Ont.

PARASTA LÄÄKETTÄ JALOMPIEN ELIMIEN RAPPEUTUNEISUUDELLE

Hermo- taikka lihasvoimain menettämisen ja yleisen heikentymisen ja kuluminen jalomm'ssa elimissä on tulos huonosta verestä, taikka liikarasituksesta hermo- ja lihasjännityksestä, valvomisesta, vähästä nukkumisesta, ikäkauden vaihteesta taikka vanhuudesta. Nuga-Tone vastaa näihin terveydentilanteihin heti. Se on ihmeellinen terveyden ja voiman rakentaja joka on auttanut useampia miljoonia ihmisiä saamaan terveytensä ja voimansa ja palauttamaan jalomman elinvoimansa missä toiset lääkkeet eivät ole mitään auttaneet.

25 vuotta on Nuga-Tone osoittanut' verratonta arvoaan vaikka mille sairauksille, jotka johtuvat rappeutuneesta, kuluneesta ja liikaa rasitetusta elimistöstä. Kaikki rohdoskaupat myyvät sitä teille edullisella takauksella antaa parhaimmat tulokset taikka se ei maksa teille mitään. Hankkikaa sitä pullo tänään. Kokeilkaa sen ihmeellisiä ominaisuuksia omalla kohdallanne. Kieltäytykää vastikkeista — olkaa varma että saatte Nuga-Tone.

Jack Seppälän Sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.

Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.

Lähellä Vapauden konttoria.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. ..... .50
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta .....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta ..... .50
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
WORKERS MONTHLY, Chicago, ... vk. 2.00, ½ vk. 1.25
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $3.00, puoli vuotta 1.75
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta .....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad .....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $7.00, puolivuosik. 3.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Yllaolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

ÄLKÄÄ UNOHTAKO KÄYDÄ KAUpassamme tarkastamassa uutta turkis-, takki-, leninki ja hattuvarastoamme. Suomalainen kauppa-apulainen palvelee teitä mielihyvällä. Gluckstein's Ltd., Sudbury, Ont.

TULKAA KATSOMAAN MEIDÄN uutta talvivarastoa, turkiksia, takkeja, hattuja, leninkejä y.m. Gluckstein's Ltd., Sudbury, Ont.

TALVIVARASTOMME ON SAApunut. Käykää tarkastamassa. Kaupassamme on suomalainen apulainen joka mielihyvällä palvelee teitä. Gluckstein's Ltd., Sudbury, Ont.

PORT ARHUR, ONT.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 246 Bay St. E. Sulki ja Wm. Suvanne.

KUIVIA KOIVUHALKOJA $10.00 koorti, soittakaa 2772 N, Port Arthur. (K

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

NARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

KUORMA-AUTOLIIKE. — TEKEE kaikkia alaansa kuuluvaa työtä. Yrjö Seppälä. Puhelin 368 N. — 290 Bay St., Port Arthur, Ont. (K)

PARTURILIIKKEENI SIJAITSEE 254 Bay St. Edvin Suksi.

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

LUONNOLLINEN SUKUPUOLIELÄMÄ
(Ainoa teos alaltaan)
Jokaiselle — mutta erittäinkin kaikille avioliitossa oleville ja avioliittoon aikoville — pitäis välttämättömästi olla tämä opas. Hinta $1.50
Tilatkaa osoitteella:
Dr. Koski's Health Service
Box 1197, San Francisio, Calif.

Talo myytävänä

433 Bessic Ave., Sudbury, Ont.
TOIVO LAHTI
(125

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla
Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street. Puhelin 1984.
Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

Halutaan tietää

Missä oleskelee mieheni, **Eino Hietala,** kotoisin Nurmosta, Vaasan läänistä. Ole hyvä ja kirjoita. Olisin kiitollinen jos joku joka tietää, ilmoittaisi hänestä jos hän ei itse satu tätä huomaamaan. (126
Siiri Hietala,
348 Cathcart St., Sault Ste. Marie, Ont., Can.

Haluaisin tietää missä on nykyään isäni **Matti Hokkanen,** kotoisin Perhosta, Suomi. Tärkeän asian vuoksi haluaisin hänen osoitteen. Jos ei hän itse huomaa tätä, niin jos joku hänen tuttavistaan ilmoittaisi hyvän tahtoisesti minulle. (126
Mr. Wilho Hokkanen,
Long Lac, C.N.R., Ont.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.
Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.
Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä että tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.
—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—
O. E. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Sudbury

Vapauden johtokunnan kokous pidetään torstaina, t.k. 20 p. iltana. Kaikkien johtokunnan jäsenten läsnäolo välttämätön. Kokous alkaa kello 8.

Ensi torstai-iltana, 20 p:nä t.k. on Liberty-haalilla tavanmukaiset tanssit hyvällä soitolla. Alkaa klo 9 ill. Oviraha 25c.

Näytelmän "Erehdyksiä" esitystilaisuutta ensi sunnuntai-iltana ei sovi kenenkään unohtaa.

"Harvialan tarina", mahtava historiallinen näytelmä esitetään Liberty-haalin näyttämöltä lauantaina 29 p:nä t.k. Pitäkää mielessänne.

Kittilän- ja Tonavan-"valtakunnan" tovereita kehoitetaan saapumaan tov. Asialan asunnolle, ensi sunnuntaina, kello 2 i.p., päättämään lopullisesti tulevien suurjuhlien järjesteiystä.

Sudburylainen ampunut itsensä sorsajahdissa. Tänne ilmotetaan, että Royal pankin Sudburyn haarakonttorin pääkirjanpitäjä Robert Mitchell, 21-vuotias, on viime torstaina menettänyt silmänräpäyksessä henkensä Spanish Riverillä, noin 10 mailin päässä Masseystä, kun hänen haulikkonsa laukesi vahingossa kanootista ottaessa. Vainaja oli ollut vanhempiensa luona lomalla, ja oli hän lähtenyt sorsanammuntaan, mikä retki päättyi näin kamalalla seurauksella.

Mitä Venäjällä tapahtui 10 vuotta sitten

ERÄITÄ KÖYHÄLISTÖN VALLAN KUMOUKSEN EDELLÄKÄYNEITÄ TAPAHTUMIA

(Eri lähteiden mukaan koonnut T. C.)

Köyhälistön vallankumouksen 10-vuotisjuhlien lähestyessä, on kiintoisaa palauttaa mieliimme, mitä huomattavimpia tapauksia sattui Venäjällä lokakuun vallankumouksen aattopäivinä. Ne samalla kuvastavat niitä toimenpiteitä, miten innokkaasti bolshevikit varustivat asemiaan ratkaisevan taistelun varalta.

Syyskuun 2 p.

Pietarin kaupungin vaaleissa saavutettu äänimäärä oli seuraava: sosialivallank. ryhmä 75, bolsheviikit 67, kadetit 49, "internationalistit" 8, muut 4. — Moskovassa tapahtui nälkämellakoita.

Neuvoston bolshevistinen ryhmä lähetti tervehdyksen Suomen työtätekevälle väelle, vakuuttaen solidarisuuttaan sorretun kansan kanssa.

Syyskuun 3 p.

Kenraali Kornilov evakuoi (tyhjensi) Rigan kaupungin.

Syyskuun 4 p.

Tehdaskomiteat keskustelivat Pietarin puolustamisesta, vastavallankumouksellisten toimenpiteitä vastaan. Rjasanov varoitti työläisiä antautumasta paniikkiin ja osoitti miten ranskalaiset työläiset puolustivat Pariisia urhoollisesti samanlaisessa tilanteessa. (Vertaus tarkoittaa Pariisin kommuunia, 1871. — T. C.)

Syyskuun 6 p.

Bolsheviikien lehti "Proletaari" lakkautettiin hallituksen toimenpiteellä.

Syyskuun 7 p.

Äärimäistä ruokavarojen puutetta ilmoitettiin monista Donin-alueen suurista kaupungeista, kuin myöskin sotarintamalta.

Provokaattorit levittivät tietoja, että bolsheviikit nousevat kapinaan syyskuun 10—14 päivien välisenä aikana.

Syyskuun 8 p.

Kornilov antoi määräyksen alaisilleen sotapäälliköille, toimeenpanna vastavallankumouksellinen ihmisteurastus Kievissä.

Syyskuun 9 p.

Kronstadtin varusväki valitsi bolsheviikin neuvoston puhemieheksi. — Kerenski komensi Pietarin kaduilla marssivat sotajoukot perääntymään. Kornilov komensi niitä etenemään.

Syyskuun 10 p.

Kornilov kutsui kasakoita avukseen. — Bolsheviikit antoivat kansalle oikeita tietoja kehittyvästä tilanteesta sanomalehdistön kautta. — Bolsheviikien kokoukset kaikkialla vaativat taistelun alkamista.

Syyskuun 11 p.

Pietarissa kokoontui ensimäinen nuorten työläisten kokous, edustaen 13,000 nuorta työläistä; se päätti ryhtyä kannattamaan bolsheviikejä.

Syyskuun 12 p.

Bolsheviikit julkaisivat vetoomuksen taistelusta Kornilovin harjoittamaa ihmisteurastusta vastaan. — Piirikunnallinen hallitus määräsi Kerenskin koko armeijan ylipäälliköksi. — "Sosialidemokraatti" kutsui työläisiä aseisiin.

Syyskuun 13 p.

Pietarin neuvosto hyväksyi bolsheviikien esittämän päätöslauselman 279 äänellä 115 vastaan; 51 edustajan ollessa poissa.

Syyskuun 14 p.

Hallitusta uudistettiin; Avksentjev, Sarudni ja Skobolev erosivat hallituksesta.

"Novaja Shisn" ja "Rabotschi", bolsheviikien lehdet, lakkautettiin. Kornilov vangittiin.

Syyskuun 15 p.

"Sosialidemokraatti" kirjoitti: "Sadat tehtaiden ja työpaikkojen edustajat vaativat neuvostolta, että sen tulee jakaa työläisille aseita."

Syyskuun 16 p.

Neuvostojen keskustoimeenpanevakomitea päätti kutsua kaikkien kansanvaltaisten järjestöjen yhteisen kokouksen Pietarijn syysk. 25 p:ksi.

Neuvostojen keskuskomitea varoitti kansaa julkisten teloitusten toimeenpanoa vastaan.

Moskovan neuvostossa keskusteltiin punakaartin muodostamisesta Moskovaan.

Syyskuun 17 p.

Trotsky vapautettiin vankeudesta 3,000 ruplan takausta vastaan.

Syyskuun 19 p.

Jekaterinburgista saapui tietoja, että koko Uralin piirin hallinto on neuvostojen käsissä.

Luonnollisena seurauksena Pietarin neuvoston hyväksymästä, bolsheviikien esittämästä päätöslauselmasta, oli se, että neuvoston puhemiehistö, johon kuului seitsemän keltaista johtajaa, otti eron toimestaan.

Syyskuun 20 p.

Putilovin tehtailla valmistuttiin eroittamaan 5,000 työläistä. Kymmenessä muussa Pietarin suurimassa tehtaassa poistettiin kaikki työvoima.

Syyskuun 22 p.

Moskovan ammattiliittojen neuvosto nosti ankaran protestin entisen työministerin, Skobelievin, julkaisemaa lentolehtistä vastaan, joka oli tähdätty köyhälistön vallankumousliikkeen murskaamiseksi.

NUORISON OSASTO

Englannin Kommunistinen Nuorisoliitto

Englannin Kommunistinen Nuorisoliitto perustettiin v. 1922 ja kuului siihen 400 jäsentä. Viime vuonna käydyssä ankarassa lakkotaistelussa suoritti liitto tulkokeensa. Jo ennen lakkotapauksia teki liitto voimakasta työtä työtätekevän nuorison keskuudessa ammattiliitoissa, vastaperustetuissa sosialidemokraattisissa nuoriso-osastoissa j. n. e.

Vuoden 1925 kuluessa suoritti liitto menestyksellisellistä työtä nuorten vuorityöntekijäin keskuudessa, otti osaa kutomatyöläisten lakkoon j. n. e. Myöskin rautatieläisten palkankorotustaistelussa vuoden 1926 alussa oli liitto aktiivisesti mukana. Liiton jäsenmäärä, mikä vuoden 1925 alussa oli vain 450, on kohonnut tuloksellisen työn kautta 3,000 ja ylikin. Liiton lehti "Nuori Työläinen" on muutettu kerran kuussa ilmestyvästä kahdesti ilmestyväksi. Viime aikoina on liitto uudestaan toimintansa myöskin sotilaiden keskuuteen.

Englannin vuorityöläisten viimevuotisen lakon otti liitto vastaan hyvin varustautuneena. Yhdessä kommunistisen puolueen kanssa se suoritti valmistelutyötä vuorityöläisten ja koko proletariaatin keskuudessa.

Heti lakon ensimäisenä päivänä ilmestyi liiton lehti jokaviikkoisena, kehoittaen kaikkia nuoria työläisiä ottamaan osaa lakkoon. Kommunistinen nuorisoliitto heitti lakkolaisten keskuuteen tunnuksen: "Tapelkaa kuin paholainen". Huolimatta suurista vaikeuksista (Englannissa on oppilailta tosiasiallisesti lain kautta kielletty osanotto lakkoihin) onnistui liiton vetää lakkoon nuorten työläisten laajat joukot.

Suurlakon loputtua kiinnitti liitto päähuomion työssään vuoriteollisuusalueisiin ja otti vuorityöläisnuorison johdon käsiinsä.

Tämän taistelun aikana kasvoi liiton jäsenmäärä enemmällä kuin tuhannella ja kasvu yhä edelleen jatkuu huolimatta hallituksen liittoa vastaan kohdistamista vainotoimenpiteistä.

Sudburyn Liberty Haalin Näyttämö

—esittää—

Sunnuntaina 23 p:nä t.k. Alkaen klo 8.30 ill.

Toisen ja viimeisen kerran

"Erehdyksiä"

Huvinäytelmä 3:ssa näyt. Kirj. J. Dedrick.

HUOM.! Tulot käytetään näyttämön puvuston ja kaluston kartuttamiseen.

——— Rusetit 35c. ———

S. J. Sudburyn Os. Näytelmäseura.

Suuret Naamiotanssit

—pidetään—

"Der Kamf"-lehden hyväksi

COLUMBUS HAALILLA, TORONTOSSA

Lokakuun 21 p:n iltana

Kaikki tervetulleita. — Sisäänpääsy 50 senttiä.
DER KAMF.

Toronton suomalaiset metallityöläiset

—toimeenpanevat—

Näytösiltaman

DON HAALILLA
LAUANTAINA, T.K. 22 PÄIVÄNÄ, KELLO 7.45 IP.
Suomen sulussa olevien metallityöläisten hyväksi.
Esitetään Konrad Lehtimäen kirjoittama näytelmä

"Perintö"

4:ssä näytöksessä.

Lopuksi tanssia noin yksi tunti.

Lippujen hinta 50 senttiä.

Toronton suomalaisten kunnia-asia on täyttää Don Haali lauantaina t.k. 22 p:nä klo 7.45 ip. ääriään myöten täyteen.
TOIMIKUNTA.

International Bottling Works

157 Machar Ave., Port Arthur, ja
UUSI SAUNA
Bay ja Machar Ave. kulmassa. Suositellaan yleisölle.
Sauna avoinna joka arkipäivä 1—2 yöllä.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA —— LORNE STREET —— PUHELIN 86.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaä, purkko	.50
Steinin Cold Cream	1.25
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.50
Partaliimaa	.75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69. SUDBURY. ONT.

Canadan Suomalaisen Järjestön asioita

C.S. JÄRJESTÖN JA TYÖLÄISNAISTEN LIITON JÄRJESTÄJÄN SANNA KANNASTON MATKAOHJELMA

Marraskuulla:

Nakina, Ont.	1 ja 2 p.
Hearst, Ont.	3 ja 4 p.
Rouyn, Que.	5, 6 ja 7 p.
Cochrane, Ont.	8 p.
So. Porcupine ja Pottsville	9, 13, 14 ja 15 p.
Timmins, Ont.	10, 11 ja 12 p.
Connaught Sta., Ont.	13 päivällä ja 16 p.
Ansonville, Ont.	17 p.
Kirkland Lake, Ont.	18, 20 ja 21 p.
Larder Lake, Ont.	19 p.
Rosegrove, Ont.	22 ja 23 p.
Cobalt, Ont.	24, 25 ja 26 p.
Burritt, Ont.	28 p.
Montreal, Que.	29 ja 30 p.

Joulukuulla:

Montreal, Que.	1 p.
Paugan Falls, Que.	2 p.
St. Catharines, Ont.	3 p.
Toronto, Ont.	4, 5 ja 9 p.
Border Cities, Ont.	6, 7 ja 8 p.
Levack, Ont.	10 ja 11 p.
Sudbury ja Garson Mine	12, 13 ja 18 p.
Wanup, Ont.	14 p.
Long Lake, Ont.	15 p.
Creighton Mine, Ont.	16 ja 17 p.
Vermilion River, Whitefish ja Worthington	19, 20 ja 21 p.
Espanola Sta., Ont.	22 p.
Bruce Mines, Ont.	23 ja 24 p.
Sault Ste. Marie	25, 26 ja 27 p.

Luokkataistelutoveruudella,

C.S. Järjestön tp. komitea,
A. T. HILL, siht.

IRELAND BROS.

JUVELI- JA KELLOKAUPPA
Kaikenlaista Vaatetavaraa, Kenkiä, y. m.
KAKSI KAUPPAA
ENGLEHART, ONT.

Hyvä puku

on ehdottomasti hyvä ja sen saatte meiltä. Pitkäaikainen kokemus. Sopivaisuus ja halvat hinnat antaa meille tilaisuuden tyydyttää kannattajajoukkoamme.

W. Sahl & L. Kunnas
FIRST CLASS TAILOR
281 Bay St.
Port Arthur, Ontario.

ROUYN OSUUSRUOKALA

Tarjoaa ruokaa ateriointain ja päivittäin. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB
Horne Ave. —— Box 455 —— Rouyn, Quebec (K)

MARS HOTEL

Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana
T. J. KUPIAINEN
Noranda ja Main Ave. kulma. (K)
ROUYN, QUE.

STAR BOTTLING WORKS

K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 —— Sudbury, Ont. —— Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ.

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE
Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room. 304, 95 King St., E., Toronto 2, Ont.

L.W.I. UNION Pohjois-Ontarion aluekomitean kotipaikka muutetaan syyskuun 15 päivästä alkaen South Porcupineen, joten aluekomitealle osoitettu kirjevaihto on t.k. 15 päivän jälkeen osoitettava Box 364, South Porcupine, Ont.
L.W.I. Union Pohjois-Ontarion aluekomitea.

BOWIE'N s. s. osaston kokoukset pidetään 1:n ja 3:n sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solaqua, B. C.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, lailliste-tun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on Hannes Sula, os. Box 69, Sudbury, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN PIIRI No. 5:nen (K.-O:n) toimeenpanevan piirikomitean ja kp:n Sudburyn kaupunkijärjestön osotteet ovat: Box 754, Sudbury, Ont. — Kommunistipuolueen Sudburyn järjestön sihteerirahastonhoitaja, S. G. Neil, on tavattavissa Vapauden toimituksessa, Liberty-rakennuksessa, Lorne-kadulla.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

CONMEEN S. j. osaston työkokoukset jokaisen kuun toinen sunnuntai; kirjeenvaihto-osote: A. Janatuinen, Mokomon P.O., Ont.

S. J. COTEAU HILLIN osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Dinsmore, P. O., Sask.

S. J. CREIGHTON osaston kokous on joka kuukauden 4:s sunnuntai kello 2 j.pp. P. O. Box 92.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

S. J. CONNAUGHT STA. ja METSÄMIESTEN UNIO-OSASTON osote: Box 35, Connaught Sta., Ont. Kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ontario.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. INTOLAN osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 2 j. pp. Osote: S. J. Osasto, Intola, Ont.

S. J. NORTH BRANCHIN osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430, Port Arthur, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 15, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:men sunnuntai kuussa kello 2 i.p.

S. J. LARDER LAKEN osaston osote on: Box 20, Larder Lake, Ont.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on: Alf. Hautamäki, 223 Secord St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä yllälevalla osotteella.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN osaston kokoukset pidetään Menard Hall, 57 Mullin St., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas torstai-ilta kello 8. Kirjevaihto-osote: 795 Galt Ave., Verdun, P. Q.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. PORT ARTHURIN osaston kokoukset joka kuukauden 1:nen sunnuntai; johtokunnan kokoukset kuukauden viimeinen tiistai; näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko; näytäntöjaosto kokoontuu joka toinen tiistai. Kaikkien kokousten aika on klo 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

PIIRI 6:nnen t.p. komitean kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen tiistai kuussa, 316 Bay St., Port Arthur, Ont. Sihteerin kirjeenvaihto-osote on: David Bohm, 142 Windermere Ave., Port Arthur, Ont.

ROUYN, QUEBECIN, S. j. osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai kello 2 ip. ja L. W. I. Union osaston kokous joka kuukauden toinen sunnuntai kello 1 ip. Postiosote: Box 91, Rouyn, Que.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp. Kirjeenvaihto-osote: Dan Hela, Rose Grove P.O. Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN No. 5 työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, alkaen klo 8 i.p. Osote: 15 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 55) kokoontuu omalla Haallaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

C. K. P. SOINTULAN KESKUSKOMITEA kokoontuu yllämainitussa paikassa joka kuukauden kolmantena sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. J. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 52 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Objelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 52 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corner, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai klo 2 j.pp. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN THE FINNISH SOCIETY kokoukset pidetään joka toinen keskiviikko 7.30 j.pp., 2505 Pender St., E., Vancouver, B. C.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 1113 W. Washington St., Chicago. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä yllämainitulla osotteella.